

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Co/87/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1313202135
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Valéria Kleinová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2017:1313202135.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Valérie Kleinovej a sudcov Mgr. Ingrid Degmovej Pospíšilovej a JUDr. Michaely Frimmelovej v právnej veci žalobkyne: N. D., nar. XX.XX.XXXX, C. Q. XX, Bratislava, zastúpená: Advokátska kancelária MARCEL BIZNÁR, s.r.o., IČO: 36868221, so sídlom Bajkalská 31, Bratislava, proti žalovanému: P. P. U., nar. XX.XX.XXXX, C. C. X, Bratislava, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III zo dňa 26. mája 2014 č.k. 7C 24/2013-114 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Bratislava III zo dňa 22. decembra 2014 č.k. 7C 24/2013-126 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania pred súdom prvej inštancie v spojení s opravným uznesením zo dňa 22.12.2014 č.k. 7C 24/2013-126 zrušuje a vec mu v tomto rozsahu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zrušil podielové spoluvlastníctvo strán sporu k nehnuteľnosti - bytu č. XX na X. H. bytového domu so súp. č. XXX, vchod E. XX, postaveného na pozemku parc. č. XXXXX/X B. XXXXX/X, k spoluvlastníckemu podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu o veľkosti XXXX/XXXXXX, a spoluvlastníckemu podielu o veľkosti XXXX/XXXXXX na pozemkoch parc. č. reg. „C“ č. XXXXX/X, zastavané plochy a nádvoria o veľkosti 289 m² a č. XXXXX/X, zastavané plochy a nádvoria o veľkosti 286 m², zapísaných Okresným úradom v Bratislave, Katastrálnym odborom pre obec Bratislava - Z. H. Z., kat. úz. H. Z., okres Bratislava III, na LV č. XXXX, s tým, že danú nehnuteľnosť prikázal do výlučného vlastníctva žalobkyne. Žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu za spoluvlastnícky podiel vo výške 42.100 eur do 15 dní od právoplatnosti rozsudku a žalobkyni priznal náhradu trov konania vo výške 100%, keď uviedol, že výška tejto náhrady bude vyčíslená v písomnom vyhotovení rozsudku po nadobudnutí jeho právoplatnosti.

2. O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 151 ods. 7 Občianskeho súdneho poriadku ako procesnej normy platnej a účinnej do 30.06.2016 (ďalej len „OSP“), keď uviedol, že v súlade s týmto ustanovením namiesto určenia výšky trov priznal strane sporu trovy konania vyjadrené zlomkom alebo percentom s tým, že výška trov konania bude vyčíslená v písomnom vyhotovení po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku. Predmetný rozsudok súd prvej inštancie opravil v časti týkajúcej sa náhrady trov konania opravným uznesením vydaným dňa 22.12.2014 pod č.k. 7C 24/2013-126 tak, že výrok o náhrade trov konania má správne znieť, že súd priznáva žalobkyni náhradu trov konania vo výške 100 %, ktorá bude vyčíslená v písomnom vyhotovení uznesenia po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku.

3. Proti tomuto rozsudku v časti týkajúcej sa náhrady trov konania podal riadne a včas odvolanie žalovaný a žiadal ho v napadnutej časti zmeniť tak, že žalobkyni sa náhrada trov konania vzhľadom na existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa neprizná, prípadne sa náhrada trov konania neprizná žiadnej zo strán sporu s poukazom na lavírovanie žalobkyne v rámci konania. Uviedol, že počas konania mal

záujem o vlastníctvo bytu, ktorý chcel ponechať svojej dcére vzhľadom na jej dlhoročný partnerský vzťah a plán založiť si rodinu, keď bezprostredne pred vyhlásením rozsudku tento vzťah ukončila, z ktorého dôvodu súhlasil s prikázaním bytu do výlučného vlastníctva žalobkyne. Podľa neho mal záujem vyriešiť spor mimosúdne, mal záujem nehnuteľnosť od žalobkyne odkúpiť byt za trhovú cenu, nakoľko má k bytu po rodičoch citový vzťah. Poukázal na to, že žiadal vo veci ustanoviť súdneho znalca, pričom žalobkyňa následne zabezpečila znalecký posudok, s ktorého záverom vyjadril súhlas. Podľa petitu žaloby žalobkyňa pôvodne žiadala prikázať byt do jeho výlučného vlastníctva, keď len pár mesiacov pred ukončením sporu petít žaloby zmenila a byt žiadala prikázať do svojho výlučného vlastníctva. Vzhľadom na nemožnosť určenia úspechu niektorej z procesných strán v konaní mal za to, že vo veci existujú dôvody hodné osobitného zreteľa pre rozhodnutie o náhrade trov konania podľa § 150 ods. 1 OSP.

4. Žalobkyňa v rámci svojho vyjadrenia k odvolaniu žalovaného realizovaného prostredníctvom svojho právneho zástupcu písomným podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 12.01.2015 žiadala rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti o náhrade trov konania ako vecne správny potvrdiť s poukazom na jej úspech v konaní. Uviedla, že realizovala viacero úkonov za účelom uzavretia mimosúdnej dohody so žalovaným, o ktorej žalovaný odmietol rokovať, ktorú skutočnosť potvrdzuje aj jeho list zo dňa 16.11.2012. Poukázala na hradenie nákladov za byt jej osobou. Objednala vypracovanie znaleckého posudku z dôvodu nemožnosti dohody so žalovaným. Od počiatku mala záujem nadobudnúť byt do svojho vlastníctva, keď petít žaloby znel alternatívne. Mala za to, že žalovaný nepreukázal existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa pre účely rozhodnutia o náhrade trov konania.

5. Podľa § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

6. Podľa § 470 ods. 2 CSP, veta prvá, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

7. Vzhľadom na dikciu príslušného prechodného ustanovenia CSP o priamej a okamžitej aplikabilite nového procesného poriadku účinného od 01.07.2016 (zákon č. 160/2015 Z.z.) podaním odvolania žalovaného proti rozsudku súdu prvej inštancie tento v napadnutom rozsahu týkajúcom sa výroku o náhrade trov konania nenadobudol právoplatnosť a je potrebné ho odvolacím súdom v tomto rozsahu prejednať za použitia príslušných ustanovení CSP a v zmysle nich i o ňom rozhodnúť, prihliadnúc na správnosť procesného postupu súdu prvej inštancie v zmysle OSP platného a účinného v čase vydania napadnutého rozhodnutia.

8. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací preto prejednal vec podľa § 378 ods. 1, § 379 a § 380 CSP bez pojednávania s poukazom na ust. § 385 ods. 1 CSP a postupom podľa § 219 ods. 3 v spojení s § 378 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

9. Kritériom pre priznanie nároku na náhradu trov konania je miera úspechu vo veci, ktorá sa zisťuje tak u žalobcu, ako aj u žalovaného. Miera úspechu vo veci závisí od vzťahu meritórneho rozhodnutia k žalobnému petitu, ktorý bol naposledy urobený vo veci samej. Čím viac súd vyhovel žalobnému petitu, tým je väčšia miera úspechu u žalobcu; naopak, čím je väčší rozsah, v ktorom súd návrh zamietol, tým je väčšia miera úspechu u žalovaného. Rozhodnutie súdu prvej inštancie o trovách konania však zostalo neodôvodnené, nakoľko súd prvej inštancie v rámci tohto odôvodnenia iba konštatoval, že podľa § 151 ods. 7 OSP rozhodol tak, že namiesto určenia výšky trov priznal žalobkyni trovy konania vyjadrené zlomkom, resp. percentom.

10. Odôvodnenie predmetného rozsudku v napadnutej časti obsahuje len citáciu právnej normy, bez právne aplikačnej úvahy, ktorá ho viedla k rozhodnutiu, že žalobkyni priznal 100 % náhrady trov konania. Právne posúdenie, na ktorom súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie, je nepreskúmateľné. Nedostatok riadneho, dostatočného a presvedčivého odôvodnenia rozhodnutia predstavuje porušenie práva na spravodlivé súdne konanie, keďže sa ním odníma strane sporu možnosť skutkovo a právne reagovať na rozhodnutie súdu, proti ktorému chce využiť možnosť opravného prostriedku a je dôvodom pre zrušenie rozhodnutia podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b/ CSP.

11. Podľa § 157 ods. 2 OSP účinného v čase vydania preskúmaného rozhodnutia v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ domáhal a z akých dôvodov, ako sa k veci vyjadril odporca,

prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

12. Podľa § 167 ods. 2 OSP ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

13. Rozhodnutie, ktoré nekorešponduje so zásadami uvedenými v citovanom zákonom ustanovení, je nepreskúmateľné. Taktiež výrok rozhodnutia musí zodpovedať výsledkom dokazovania a vyhodnotenia dôkazov. To sa musí prejavíť v odôvodnení rozhodnutia a dôvody preto musia byť jasné a presvedčivé. Nedostatok tohto obsahu sa môže prejavíť v nezrozumiteľnosti a tým aj nepreskúmateľnosti dôvodov, prípadne nedostatku dôvodov, keď nie je rozhodujúce ani to, že výrok by bol správny pri správnom odôvodnení.

14. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Q. R. c/a Španielsko z 9.12.1994, séria B. Č.. XXX - B., Ústavného súdu SR (nález z 12.5.2004 sp.zn. IÚS 226/2003), ako i Najvyššieho súdu SR (rozsudok sp.zn. 4Cdo 171/2005) treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Požiadavky na riadne odôvodnenie rozsudku súdu i pokiaľ ide o rozhodnutie o náhrade trov konania vo vnútroštátnych podmienkach ustanovuje vyššie citované zákonné ustanovenie § 157 ods. 2 OSP. Korektným a ústavne konformným výkladom tohto citovaného ustanovenia OSP treba dospieť k záveru, že v rozpore s požiadavkami uvedenými v ňom je úplný či čiastočný nedostatok dôvodov rozhodnutia a rovnako aj prípad, keď právne závery zo skutkových zistení nevyplývajú a napokon i len všeobecné súhrnné zistenia bez špecifikácie jednotlivých úvah, z ktorých mali byť tieto závery vyvedené. Pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu, porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na druhej strane sa strane sporu odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (v rovine polemiky s jeho dôvodmi) v rámci využitia prípadných riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov.

15. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie týkajúceho sa odvolaním napadnutej časti nie je zrejmé, akými úvahami sa prvoinštančný súd zaoberal, keď dospel k záveru o nároku žalobkyne na náhradu trov konania vo výške 100 %. Absencia právnych úvah súdu prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku ho robí nepreskúmateľným. Uvedené nedostatky odvolací súd nemôže nahrádzať, pretože podstatou odvolacieho konania je zabrániť prekvapivým rozhodnutiam bez možnosti podania opravného prostriedku, v rámci ktorého by mala strana sporu zachovanú plnú možnosť obrany proti argumentom súdu a došlo by tak k porušeniu zásady dvojinstančnosti súdneho konania. Uvedený postup, v rámci ktorého by odvolací súd nahrádzal chýbajúce argumenty súdu prvej inštancie, by znamenal odňatie možnosti strane sporu konať pred odvolacím súdom a teda zabezpečiť riadny prístup k spravodlivému procesu aj po podaní odvolania.

16. Vzhľadom na uvedené, keď úplne absentujúcim odôvodnením rozsudku v časti týkajúcej sa náhrady trov konania bola stranám sporu odňatá reálna možnosť konať pred súdom v štádiu odvolacieho konania, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil podľa § 389 ods. 1, písm. b/ CSP a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP). Úlohou súdu prvej inštancie bude posúdiť pomer úspechu a neúspechu strán sporu v danom konaní a svoje právne úvahy vychádzajúce z tohto posúdenia uviesť v odôvodnení nového rozhodnutia o nároku na náhradu trov konania za účelom jeho prípadnej preskúmateľnosti.

17. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).